

Nüüd, mil 5 päeva pärast avaneb võimalus valida e-hääletamise teel, mida plaanin kasutada, otsustasin pärast varasemat nimekirjadega tutvumist saada parem ülevaade ka valimisprogrammidest just noorsootöö võtmes.

Ülevaade Harku valla kohalikel valimistel 2021 erakondade nimekirjade valimisplatvormides toodud lubadustest seoses noorsootööga

Kandidaadid on leitavad siit: [https://kov2021.valimised.ee/et/candidates/greater\\_municipality/0037/municipality/0198/electoral\\_district/1](https://kov2021.valimised.ee/et/candidates/greater_municipality/0037/municipality/0198/electoral_district/1)

ENK pakkumine noorsootöö valdkondade kohta on siin: [https://docs.google.com/document/d/19\\_rOOkmXwHvdQTppoLcje5C-nLIsyawx/edit](https://docs.google.com/document/d/19_rOOkmXwHvdQTppoLcje5C-nLIsyawx/edit)

NB! Erakonnad ja valimisliidud võtsin valimisnimekirjades valimised.ee lehelt, programmid leidsin *googeldamise* teel, ei leidnud ühtsed kohta, kuhu need oleksid koondatud. Kaldkirjas on toodud sõna-sõnaline väljavõte programmis kirjutatust.

Noorsootöötajaid puudutav ei tulnud välja mitte üheski programmis, nii eemaldas selle kategooria.

Üle-eestilise võrdluse tarbeks saab kasutada mõnel erakonnal loodud üldist programmi – ehk teha üks analüüs keskele programmile, kui erakonnal on pakkuda vaid mõnele piirkonnale spetsiaalselt loodud programm.

Nimekiri	Kokkuvõte	Noorsootöö	Taristu
Eesti Keskerakond; paberreklaamil	Otseselt laste huvialaringide toetuse jätkamine. Kaudselt tasuta ühistransport, elukoha toetus, keskkonnahoidlik juhtimine. Keskerakonna <a href="#">kohalike valimiste 2021 lehelt</a> ei leidnud Harku valla kohta infot. Küll oli tutvustav programm olemas paberil koju toodud A4 paberreklaamlehel.	<i>Laste huvialaringide toetuse püsima jäämine. – Otsene meede.</i>	<i>Tasuta ühistransport. – Kaudselt seotud noorsootööga. Tuleb luua meetmed, et koduvalla noortel oleks võimalik siia ka oma kodu soetada. – Kaudselt noorte heaks.</i>
Valimisliit Harku Liit; <a href="#">programm</a>	Otseselt nimetatakse mitmekülgsed võimalusi huvitegevuseks, töökasvatuseks, luuakse noortekeskuseid ja noorte kogunemiskohti kandikeskustesse. Kaudselt taristu teed, transport.	<i>Huviharidus. Vallas peavad olema mitmekülgsed võimalused huvitegevuseks. Nii lastel kui ka täiskasvanutel peab olema võimalus meelepäraseks spordi- või huvitegevuseks kodu lähedal, oma kandis, oma vallas. Peame tunduvalt rohkem panustama meie laste töökasvatusse. Siin on suureks võimaluseks näiteks valla korraldatavad suvised niitmis- ja muud heakorratööd. Töö</i>	<i>Aeg on tõsta uuele tasemele ka meie koduväline keskkond, teenused, mida vajame. Hea elukeskkond heade avaliku ja erasektori teenustega. – Kaudselt seotud noorsootöö keskkonnaga. Kandikeskuste tegelikeks keskusteks kujunemisele kaasaaitamine, kus on külamajade baasil sotsiaal- ja kõik muud sama tasandi teenused ning kindlasti võimalused sportimiseks ja nii noorte,</i>

Nimekiri	Kokkuvõte	Noorsootöö	Taristu
	<p>Noori käsitletakse ja nimetatakse võrdselt teiste eagruppidega.</p>	<p><i>sisustaks mõistlikult aega ja annaks võimaluse taskuraha teenida.</i></p>	<p><i>keskealiste kui ka eakate kooskäämiseks. – Noorte kooskäämise koht võrdse osana teiste kogukonna liikmetega.</i></p> <p>Tugev ja pikkade traditsioonidega muusikakool saab uue maja Rannamõisa Kultuurikülla kõrvuti lasteaia ja põhikooliga, avatakse võimalus ka täiskasvanutele kultuuriliste huvialadega tegelemiseks, etenduste ja kontsertide külastamiseks.</p> <p>Osaüldplaneeringud kandipõhiselt, sh keskustes kanti teenindavad teenused. – Kaudselt võib arvata ka noorsootöö siia alla.</p> <p>Tolmuvabad teed. Ühistranspordi ümberkorraldus. – Kaudselt toetab noorsootööd.</p> <p><i>Rannamõisa kultuuriküla. Meie eesmärk on, et Rannamõisa kultuurikülla planeeritav muusikakool, noortekeskus, spordihoone, käsitöötuba koos lasteaia ja Rannamõisa algkooliga moodustaksid elujõulise ning üksteise funktsioone täiendava ja toetava haridus- ja kultuurikeskkonna. – Otseselt noorsootöö keskkondade loomine, küll ei ole juttu nende töötajaskonnast.</i></p> <p><i>Sotsiaalkeskus. Valla allasutus, kus pakutakse tänapäeva nõuetele vastavaid teenuseid eri vanusegruppidele ja puuetega inimestele. – Küll ei ole eraldi välja toodud ka edasises selgituses, kuid võib puudutada ka noori, sh erivajadusega noori.</i></p>

Nimekiri	Kokkuvõte	Noorsootöö	Taristu
<p>Erakond Eesti 200; <a href="#">üldine programm</a></p>	<p>Otseselt lastele (sh noortele) huvihariduse a sportimiste võimaluste tagamine. Kaudselt üldise kaasatuse suurendamine, sh KOV juhtimises, keskkonnasäästlik infrastruktuur, ligipääsetavus.</p>	<p>Üldised iga inimese kaasamisele ja osasaamisele suunatud meetmed, sh nt <i>inimestel on kõikjal Eestis hea elada; iga inimese vajadustest lähtuvad personaalsed teenused oleksid olemas just seal, kus neid vajatakse; tagame igale inimesele aktiivsus- ja sportimisvõimaluse tema kodu lähedal.</i> – Kaudselt noorsootöösse puutuvad. <i>Tagame igale lapsele huvihariduse ja sportimise võimalused maksimaalselt 20 minuti jalutuskäigu kaugusel kodust. Seisame huvihariduse investeringute vähendamise vastu.</i> – Otseselt noorsootööd puudutavad. KOV juhtimises osalevad volikogu komisjonides ka huvigruppide esindajad. – Kaudselt võivad olla ka noored esindatud.</p>	<p><i>Pakume maale ja väikeasulatesse kolivatele noortele ja peredele elukoha soetamisel toetust ja täiendavaid laenuгарantiisid.</i> – Kaudne, kuna toetab küll noori, kuid mitte noorsootöö raamistikus. <i>Teeme lasteaegade ja koolide hoovid kõigile lahti ka õhtutel ja nädalavahetustel.</i> – Kaudselt noorsootööd toetav. Keskkonnasäästliku ühistranspordi ja teedevõrgu, toetavate informatiivsete platvormide, ligipääsetavuse tagamine. – Kaudselt toetav.</p>
<p>Sotsiaaldemokraatlik erakond; <a href="#">programm</a></p>	<p>Otseselt noorte kaasamine otsuste tegemisse valla tasandil noorte volikogu kaudu (võrdselt eakatega). Kaudselt koolinoorsootöö ja kultuurielu kaudu noorsootöö toetamine. Samuti spordirajatiste ja ühistranspordi osas kaudselt noorsootööga seotud.</p>	<p><i>Nii noorte kui eakate kaasa rääkimine kohaliku elu korraldamisel loob parema elukeskkonna meile kõigile ning aitab muuta kogukonna hääle tugevamaks. Selleks, et reaalselt kaasata noori ja eakaid, toetame Harku valla Noorte volikogu ja loome Harku valla Eakate volikogu. Mõlemal volikogul on Harku valla volikogu töös nõustav roll.</i> – Otseselt noorte osaluse võimaldamine. <i>Tugevdame vaimse tervise alase abi pakkumist ning kiusamise ennetustöö võimalusi kõigis meie haridusasutustes. Mõistame, et probleemi eitamine ei vähenda probleemi.</i> – Seotud koolinoorsootööga, ehkki</p>	<p><i>Jätkame välijõusaalide ja teiste liikumisrajatiste taristu loomist. Võimaldame valla elanikel kasutada valla spordirajatise (spordisaalid ja -väljakud) tasuta või kulupõhise omahinnaga.</i> – Kaudselt tervena elatud aastate all tooduna seotud ka noorsootöö väärtuste ja keskkonnaga. <i>Teeme naaberomavalitsustega koostööd transpordi, hariduse, ruumilise planeerimise, keskkonnahoiu ja teistes valdkondades.</i> – Kaudselt noorsootöös osalust mõjutav.</p>

Nimekiri	Kokkuvõte	Noorsootöö	Taristu
		<p>pole noorsootööd siin kooli kontekstis eraldi välja toodud.</p> <p><i>Loome kultuurielu korraldamise ja toetamise strateegia ning toetame ja tunnustame vabatahtlikke erinevates eluvaldkondades.</i> – Kultuuri kontekstis tooduna võib hõlmata ka noorsootööd, seega kaudne.</p>	
Eesti Reformierakond; <a href="#">programm</a>	<p>Otseselt noorsootööst ja selle arendamisest ega toetamisest juttu ei ole.</p> <p>Kaudsed meetmed toetavad noorsootöö keskkonda (kergliiklustee, tasuta ühistransport, rohelised alad vallas).</p>	<p><i>Koostöös lapsevanematega kujundame kaasaegse õpikeskkonna kõigis valla põhikoolides, et jääks rohkem aega huvitegevuseks ja sportimiseks.</i> – Kaudselt toetab osalemist.</p>	<p><i>Ühistransport jääb koolilastele tasuta.</i> – esitatud Tabasalu ühisgümnaasiumi kontekstis, kuid kaudselt võib sellest kasu saada ka huvihariduses osaledes</p>
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond; <a href="#">programm</a>	<p>Otseselt suurendavad noorte spordi- ja huvialategevuse toetust, uuendavad olemasolevaid skateparke.</p> <p>Kaudselt toetavad spordiklubisid ja kultuuririnde, teevad vaba õhu ja spordirajatise, loovad <i>hästitoimiva ühistranspordi süsteemi</i>, ehkki ei ole selgitatud selle sisu.</p>	<p><i>Toetame valla spordiklubisid, külaseltsi ja kultuuriringe.</i> – Kaudselt toetab, kuna võib arvata, et nende hulka kuulub ka noorteringe.</p> <p><i>Suurendame meie valla noorte spordi- ja huvialategevuse toetust ehk pearaha.</i></p>	<p><i>Ehitame Tilgu sadamasse Harku valla laulu- ja tantsulava. Korrastame meie valla matkaradu, teeme valmis vajalikud trepid ja ühendusteel ja loome nendest digitaalse kaardi.</i> – Kaudselt ka noorsootöö keskkonnad.</p> <p>Spordirajatiste loomine, sh spordihall, väljõusaalid, spordiväljak, pallimänguväljakud, spordi- ja vabaajapark. – Kaudselt ka noorsootööd puudutav.</p> <p><i>Uuendame Tabasalu, Muraste ja Väana-Jõesuu skateparke.</i> – Küll pole noortest juttu, ent eeldatavalt sihtgrupiks noored.</p>
ISAMAA Erakond; <a href="#">üle-</a>	Noorsootöösse puutuvat ei ole otseselt välja toodud.		

Nimekiri	Kokkuvõte	Noorsootöö	Taristu
<a href="#">eestiline programm</a>	<p>Kaudselt toetavad seisukohad igasugust tegevust, sh noorsootööd nt rahvatervise, heade ühenduste ja taristute, roheline eluruumi osas.</p> <p>Eraldi programmi Harku vallas ei leidnud.</p>		
Erakond Eestimaa Rohelised; <a href="#">üldine programm</a>	<p>Otseselt lubatakse huvihariduse kättesaadavamaks tegemist, vabatahtliku noorsootöö soodustamist, mitmekülgset ja loodusariduse teemalist noorsootööd eelkõige kooliealistele noortele.</p> <p>Kaudselt on seotud teenuste kättesaadavuse parendamisega, transpordi- ja teedevõrgu energiasäästlikumaks muutmisega, inimeste kaasamisega kohaliku elu otsustesse.</p>	<p><i>Vähendame näilist kaasamist. Korraldame avalikke arutelusid ja infovahetust, et sihtrühmad saaksid kaasatud metsatööde kavadesse, et lageraiega ei majandataks kogukonnale olulisi puhkemetsi ja rohevõrgustikke ning raietööde piirangud saaks viidud sisse kohalike omavalitsuste üldplaneeringutesse. – Teiste sihtrühmade hulgas võivad olla ka noored, kaudne.</i></p> <p><i>Kaasame kohalikke elanikke, ettevõtjaid ja ühendusi kliima- ja energiakavade koostamise kõigis etappides. – Võib hõlmata ka noorte kaasamist, kaudne.</i></p> <p><i>Kujundame tõendus põhise ja elanikele arusaadava abivajaduse hindamise protsessi. Iga elanik peab kohaliku omavalitsuse abiga mõistma, millised teenused on temale mõeldud ning kuidas neid saada. Teenuseni jõudmise ja selle rahastamise protsess peab olema elanikule läbipaistev. – Kaudselt võivad siia alla kuuluda ka noored.</i></p> <p><i>Sotsiaal- ja tervishoiuteenuste, sõltuvusravi kättesaadavus igas eluetapis. – Kaudselt ka noori puudutav.</i></p>	<p><i>Toetame hoonete fassaadide korrastamist ja energiasäästlikumaks muutmist. – Kaudselt võib puudutada ka noorsootööasutusi.</i></p> <p><i>Munitsipaalmajutus haavatavatele gruppidele. – Kaudselt noortega seotud.</i></p> <p><i>Ligipääsetavus teenustele ja asutustele. – Kaudne.</i></p> <p><i>Toetame väikekoolide säilimist, väikeklasse ja väiksemaid klasse, koduõpet, kogukondade suuremat osalust koolielus ja koolikorralduses, laste kaasatust kogukonnaellu. Igal lapsel peab olema võimalus minna ise kooli ja huviringidesse. – Otsene huviringide osas.</i></p> <p><i>Teeme huvihariduse kättesaadavamaks. Muudame huvihariduse korralduse ja rahastuse läbipaistvaks. Kõigil lastel peab olema võimalik osaleda huvihariduses, mis peab olema rahaliselt kättesaadav, kodule piisavalt lähedal ning ligipääsetav ka erivajadustega inimestele. – Otsene ligipääs noorsootööle.</i></p>

Nimekiri	Kokkuvõte	Noorsootöö	Taristu
		<p><i>Loome ulatusliku vabatahtlikkuse põhineva abistajate süsteemi, kuhu on kaasatud igas vanuses aktiivsed inimesed, sealjuures ka noored ja eakad. /---/ Soodustame vabatahtlikku noorsootööd ja toetame kogemusnõustamise pakkumist. – Otseselt vabatahtliku noorsootöö soodustamine.</i></p> <p><i>Soodustame noorte ja puuetega inimeste jõudmist tööturule. Motiveerime noori spetsialiste aktiivseks tööks nii erivajadustega laste kui ka täiskasvanutega. – Noorte toetamine tööalases tegevuses.</i></p> <p><i>Arvame, et KOV võiks olla teerajaja mitmekesise kollektiivi loomisel. Jälgime, et uute inimeste palkamisel samade kvalifikatsioonidega oleks esindatud võimalikult palju erineva vanuse ja taustaga inimesi. Teeme iga-aastaseid kokkuvõtteid kollektiivi jagunemise kohta. – Noored võivad olla seal hulgas, kaudne seos.</i></p> <p><i>Kõik meie inimesed on olulised ja huvigrupi puudutavate otsuste tegemisel tuleb neid kaasata. – Toodud küll eraldi välja LGBT+ sihtgrupp, kuid võib kohalduda ka noortele, kaudne.</i></p> <p><i>Parandame eakate võrdset kohtlemist. Loome põlvkonnaüleseid kogukonnakeskusi, et soodustada erivanuses inimeste koostööd ja vähendada põlvkondade vahelist lõhet. – Kaudselt võib puudutada ka noori.</i></p>	<p><i>Korraldame liikumis- ja mängualad kõigile lastele, sealjuures spordiplatsid noortele nende huvisid arvestades.</i></p> <p><i>Hindame laste koolitee turvalisuse ja võimalused saada kodust kooli ning huviringi ühistranspordi või kergliiklusvahendiga. – Noorsootööd kaudselt mõjutav.</i></p> <p><i>Kogukonnakeskuste (kultuurimajade, koolide jm ühiskasutatavate hoonete) ringkasutuses hoidmine - võimaldada elanikele rohkem ligipääsu. Kogukonna jõustamise meetodid - kutsume üles, et inimesed saaksid endale ise vabatahtlikena meeldivaid huviringe, teemaklubisid korraldada. – Kaudselt noorsootööd toetav keskkond.</i></p> <p><i>Loome ühiskasutatavaid välijõusaale, mis on ööpäevaringselt ligipäätavad. Toetame uute taliujumiskohtade ja rannasaunade rajamist. – Kaudselt ka noorsootöö keskkonnad.</i></p>

Nimekiri	Kokkuvõte	Noorsootöö	Taristu
		<p><i>Toetame mitmekülgset noorsootööd ning laste aktiivset ja tervislikku vaba aja veetmist. Suurendame laste vaimse tervise teenuste, sealjuures psühhiaatri ja psühholoogi kättesaadavust. Lastele tuleb tagada täisväärtuslik lapseõlv, mis annab turvalise baasi täiskasvanuikka jõudmisele. – Otsene vähemalt lapseas noorte osas.</i></p> <p><i>Hoiame laste ja noorte vaimset tervist. Toetame traumas kogunud lapse jõudmist vajalikele teenustele ja programmidesse. Arendame tugiisikuteenuseid. – Kaudselt võib puudutada ka noorsootööd, selle programme.</i></p> <p><i>Tagame ühe huviringi maksumuse 50 euro ulatuses ühes kuus ja toetame võimalikult mitmekesisest huviringide valikut. Selles osas teeme omavalitsuste vahelist koostööd, et pakkuda rohkem erinevaid võimalusi ja uurides elanikkonna vajadusi.</i></p> <p><i>Toetame huviringide toimumist koolides. Toetame lastele mõeldud leiutajate ja teadusringide asutamist. Toetame eri haridusastmetel õppijate huviharidust, erinevate kutse- ja täiendõppe võimaluste laiendamist, ettevõtlikkuse õpet ja samuti eri vanuses õppijate ühist huvitegevust.</i></p> <p><i>Toetame laste suve- ja töölaagreid vähekindlustatud lastega peredele.</i></p> <p><i>Arendame keskkonnaharidust ja õuesõpet. Suurendame keskkonnahariduse osakaalu, selleks loome õuesõppe võimalusi. Toetame</i></p>	

Nimekiri	Kokkuvõte	Noorsootöö	Taristu
		<p><i>kesk- ja põhikooliealiste noorte loodusteaduste-alast huvitegevust (STEAM). – Kooliealiste noorte osas otsene.</i></p> <p><i>Toetame laste- ja noorte spordiklubisid. Loomes boonussüsteemi klubidele, kes toovad rohkem noori sportima. Avame kohalikele koolide ja lasteaedade mänguväljakud, et suureneks võimalus veeta vaba aega aktiivselt. – Otseselt noortesport.</i></p> <p><i>Pooldame kaasavat eelarvet. Kaasame kohalikke elanikke otsustesse, mis puudutavad nende kodu piirkonda. Muudame omavalitsuse rahakasutuse täielikult läbipaistvaks. – Kaudselt võib hõlmata ka noorte kaasamist.</i></p>	